

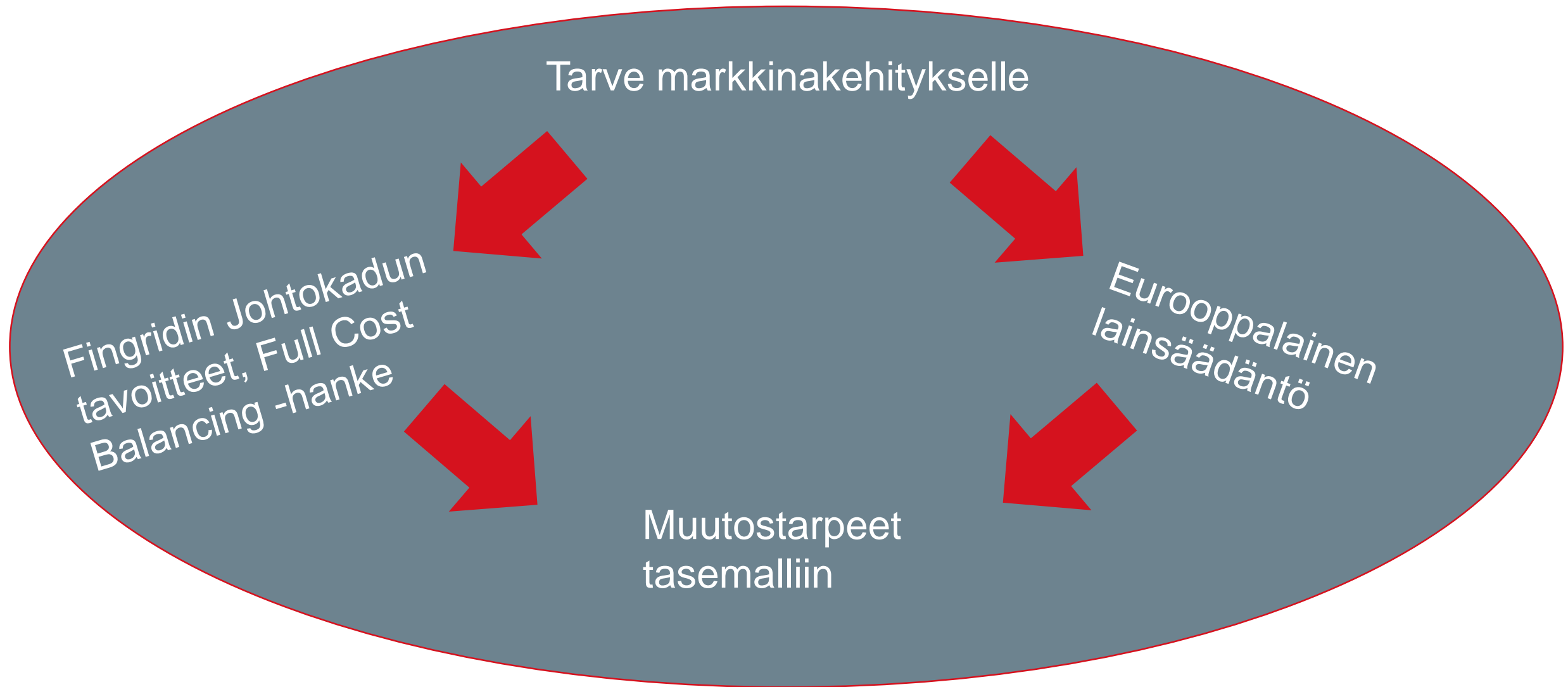
Markkinatoimikunta 15.2.2018

Juha Hiekkala

Tasemallin kehittäminen – Pohjoismaisen Full Cost Balancing hankkeen suositukset

FINGRID

Energiamurros

Pohjoismaisessa Full Cost Balancing hankkeessa tunnistettiin tulevaisuuden kulmakiviä tasemallin kehitykseen liittyen

Tasesähkön hinnoittelun ja käsittelyn periaatteet

- Tasesähkön käsittelyn kautta luodaan taloudelliset insentiivit, joiden tarkoitus on ohjata markkinatoimijoita tukemaan sähköjärjestelmän tasapainottamista.
- Periaatteiden kehitys vaikuttaa tasevastaaviin ja heidän kauttaan markkinatoimijoihin. Tasevastaavat ovat taloudellisessa vastuussa tasepoikkeamastaan.
- Kehitys synnyttää muutostarpeita taseselvityssopimukseen ja tasesopimukseen, ja sitä kautta vaikuttaa tasevastaaviin.

Säätöressurssien hankinnan ja käytön periaatteet

- Sähköjärjestelmän tasapainottamiseen tarvittavien resurssien hankinnan –ja aktivoinnin periaatteet
- Periaatteiden kehitys vaikuttaa Fingridin säätösähkömarkkinoilla toimiviin osapuoliin.
- Kehitys synnyttää muutostarpeita säätösähkömarkkinoiden sääntöihin ja sitä kautta vaikuttaa säätöpalveluiden tarjoajien korvauksiin.

Hankkeessa tunnistetut kehityskohteet – tasesähkön hinnoittelu

Yksihintajärjestelmän käyttöönotto

- Yksihintajärjestelmä ja 15 minuutin taseselvitysjakso muodostavat loogisen kokonaisuuden.
- Ei eroa tuotannon ja kulutuksen käsittelylle. Hankkeessa ei tunnistettu tarvetta jatkaa kulutuksen ja tuotannon erottelua eri taseisiin. Yhden taseen malli.
- Ylös- ja alassäädön osuessa samalle 15 minuutin taseselvitysjaksolle, mahdollisuus käyttää kaksihintajärjestelmää.

Tasesähkön hinta määräytyy marginaalihinnan mukaisesti.

- Jos eri säätötuotteita aktivoidaan saman taseselvitysjakson aikana, tulee tasesähkön hinnan määräytyä säätöjen marginaalihinnan mukaisesti (esim. mFRR ja aFRR).

Niukkuustilanteissa tasesähkön hinta voi nousta VoLL:n tasolle (Scarcity pricing)

- Kun seuraavana toimenpiteenä olisi kuormien sopimukseton irti kytkeminen, hinnan tulisi heijastaa kuormien sopimuksettomasta irti kytkennästä aiheutuvaa haittaa (esim. 15 000 €/MWh).

Hankkeessa tunnistetut kehityskohteet - säättötarjousten aktivointi ja korvausmenettely

Säättöenergian hinnanmuodostus- ja korvausperiaatteet yhteneviksi kaikille aktivoituille tarjouksille

- Säättösähkön hinnanmääräytyminen marginaalihinnan mukaisesti, hinta on viimeisen osajärjestelmän tasepoikkeamaa vasten aktivoitun säädön hinta.
- Tasepoikkeaman voi aiheuttaa myös tarjousalueiden välisen siirtoyhteyden häiriö. Myös näihin häiriötilanteisiin käytettyjen säätöjen tulisi olla mukana asettamassa marginaalihintaa.
 - Menettely antaa oikeamman hintasignaalin järjestelmän tilasta ja mahdollistaa markkinatoimijoiden osallistumisen tasapainottamiseen myös häiriötilanteissa.
 - Yksihintajärjestelmään siirryttäessä toimijakohtaisen tasepoikkeaman rinnalle fokus koko järjestelmän tasepoikkeamaan.
- Pohjoismaisen synkronialueen ulkopuolisten TSO:iden kanssa tehtävät säätökaupat mukana asettamassa säättösähkön marginaalihintaa.
 - Mahdollistaa laajemman markkinan ja edullisimpien resurssien käytön.

Hankkeessa tunnistetut kehityskohteet - säättötarjousten aktivointi ja korvausmenettely

Säättösähkömarkkinoilla kapasiteettikorvausta saavien reservien kilpaileminen vapaaehtoisten tarjousten kanssa

- Nykyisin säättökapasiteettimarkkinoiden kautta varmistetut tarjoukset aktivoidaan vasta vapaaehtoisten, vain energiakorvausta saavien tarjousten jälkeen. Periaatetta ehdotetaan muutettavaksi siten, että säättökapasiteettimarkkinan kautta varmistetut tarjoukset aktivoidaan vapaaehtoisten tarjousten kanssa hintajärjestyksessä.
- Olennaista, että TSO varmistaa kapasiteettikorvauksella vain sen verran reservejä kuin mitoitussäännöt vaativat.
- Fingridin ajankohtaisesta säättökapasiteettimarkkinoiden kehityksestä lisää asialistan kohdassa kuusi. (Laura Ihamäki: Säättökapasiteetin hankinta)

Suuntaa antava aikataulu tasemallin kehitykselle

Päivänsisäisen
markkinan
hintakatto 9999 €

Säätö-
sähkömarkkinoiden
hintakaton nosto
≥ 9999 €

Muutos säätö-
sähkötarjousten
aktivointi-
järjestyksessä

Scarcity pricing

Siirtoyhteyksien
häiriöistä
aiheutuvat säädöt
vaikuttavat säädön
marginaalihintaan

Synkronialueiden
välinen
säätökauppa
vaikuttaa
pohjoismaiseen
säätösähkön
hintaan

Tasesähkön käsittely:
1-tase ja 1-hinta

15 minuutin
taseselvitysjakso

aFRR aktivoidaan
hintajärjestyksen mukaan
ja se vaikuttaa
säätösähkön hintaan

Reaaliaikainen
informaatio järjestelmän
tilasta ja hinnoista

Aikatauluun vaikuttavat mm.

- Eurooppalainen lainsäädäntö
- Säätelyviranomaisten päätökset
- Pohjoismainen yhteistyö

Euroopan laajuiset
reservi- ja
säätösähkömarkkinat
(MARI ja Picasso)

2018

2019

2020

2021

2022

2023

Kiitos! Kysymyksiä?

Fingrid Oyj

Läkkisepäntie 21

00620 Helsinki

PL 530, 00101 Helsinki

Puh. 030 395 5000

Fax. 030 395 5196

The Fingrid logo consists of the word "FINGRID" in a bold, red, sans-serif font. The letters are closely spaced and have a slight shadow effect, giving it a three-dimensional appearance. The logo is positioned in the bottom right corner of the slide.

FINGRID